

Kakor se je omenilo že zgoraj, morale so se gnati svinje po 1 ali 2 dni daleč, da jih je bilo mogoče odpraviti na železniških postajah.

5. Promet s svinjami naj se ne otežuje preveč z naredbami glede prevožnje svinj.

Ako že morajo prevažati na vozovih kupčevalci s svinjami nakupljene svinje, naj se to ne zah teva tudi od posestnika, ki hoče postaviti na sejm svoje svinje, ali če jih žene mesarju, če jih kupi v kakem drugem selišču in jih hoče gnati na svoj dom. ali v drugih priličnih slučajih. Marsikateri posestnik ima morebiti postaviti le jednega prešiča na sejm, za katerega bo dobil kakih 5 gld. Ker nima voza, najeti mora voznika. kateremu mora plačati skoraj polovico prodane cene.

6. Mejni zapori vseh kronovin proti Štajarski in Kranjski se naj takoj odpravijo.

Svinjska kuga je potihnila do malega po vseh okrajih Štajarske in Kranjske dežele. Ako bi se dal ute-meljevati mejni zapor tudi postavno, kar pa zanikajo podpisane občine, vendar ni sedaj nobenega vzroka, da so še zaprte skoraj vse kronovine proti Štajarski in Kranjski deželi.

Mejni zapori trajajo že sedaj skoraj 3 leta, in je skoraj pootočoma uničen ves promet s svinjami, tako da je nastopila posebno po vinorodnih krajih splošna beda.

Udano podpisana županstva prosijo torej visoko c. kr. ministerstvo blagovoli uvaževati navedene razloge in uslušati prošnjo.

Poučni in zabavni del.

Kako sem izpovedoval Turke.

Češki spisal J. Holeček.

V drugi polovici meseca septembra leta 1875. priporobili so si hercegovski ustaši uspeh za uspehom. Po Evropi sta se širila deloma strah, deloma nezaupnost. Da bi se prepričal ob istinitosti hercegovskih poročil, sklenil sem, da jedenkrat zajamem iz odločno turških

v. Priložnost se ni dala dolgo čakati. Čez nekoliko dnij pribegali so trebinjski Turki v Dubrovnik vsi prestrašeni, z izbuljenimi očmi. To je bil učinek poraza pri Bilku.

Ti dobri ljudje povedo mi resnico, mislil sem si.

Nekaj askerjev ustavilo se je na morskem bregu ter pogovarjalo se kupujoč neko ribo. V petih minutah jih je obstopila tolpa radovednežev.

„Ali si lačen, Turčin?“ uprašal je nekdo.

„Nisem, a rad bi pokusil“, odgovoril je Turek.

„Le pokusi, le pokusi, saj tam na Trebinji itak lakote ginete“, dejal je drugi iz tolpe.

„Mi?“ razjaril se je Turčin, „mi imamo na Trebinji vsega, česar si le poželimo, in tudi dobrega carja imamo, ki bi ne dovolil, da bi lakoto trpeli.“

„Ali ustaši vas baje jako mučijo, jemljejo vam živež, pretepajo vas, da hrbta ne čutite, in zato se vam morda vendarle slabo godi“.

„Ne budali! Kako bi nam mogli jemati živež in kako bi nam mogli kaj žalega storiti! Izognejo se Trebinja na dvajset milj! Vlah se ti trese, ako mu le besedo, Trebinje izgovoriš! In ako gremo nad-enj — misliš, da nas počaka? I, ne počaka, ker je pes! Noge pod pazduho in v skok, kakor bi mu za petami gorelo.“

„Kdo ti bo verjel! Slišal sem, da ste jih preučenjem pri Bilku dobili — no, kako?“

„Aha!“ zasmejal se je Turčin, kakor bi se nečesa novega spomnil, „gotovo čitaš časnike!“

„Seveda jih čitam.“

„Ne čitaj jih, brate! Časniki lažejo, ker imajo piko na častitega našega carja. Hoteli so, da bi jih častiti car živil, da bi jim dal velikansko svoto rmenih cekinov. Neumneži! Car pa jim je odgovoril, da jim ne dá niti počenega groša, ker ima mnogo pravovernih otrok, katerim ne more odtrgavati zbok raznih tujih gladovcev.“

Tega pa mi vendar ne boš tajil, da vam jih je pri Kasabi Peka naložil, kolikor ste jih mogli nesti“.

„Zdaj imam pa že dovolj! Pri Kasabi so našinci pomlatili Vlahe do zadnjega, le nesramni Peko je ušel. A zdaj mi daj mir! Takov si, kakor vsak kristijan — lažnik in gád“.

Turki so odhiteli, da bi se izognili nadaljnim uprašanjem.

„Tako, dragi moj, ničesa ne izveš od previdnih in nezaupnih Turčinov,“ dejal sem sam sebi. „Turke treba drugače izpovedovati!“

Šel sem na dubrovniške „Ploče,“ kjer ostajalo turške karavane, ki vozijo v Dalmaciji nakupljeno klajo v Trebinje. Tudi danes sem našel ondu majhnu karavanico. Šel sem mimo čete skeptičnih filozofov, ki so stali zamišljeno s povešenimi glavami in z lesenimi sedli na hrbitih. Takoj sem se prepričal, da tudi od njih ne izvem resnice.

Poleg „Ploč“ stoji majhna beznica, kjer prodajajo čašico neprebavne kave po 3 kr. Sedel sem zunaj. Notri sem zagledal tobakarico v obliki zamorsko glave. Bila je črna in svetila se je. kakor čevelj; ustici je imela debeli in rdeče pobarvani, oči pa bele. „To mi mora privabiti kakega Turka“, računal sem. Postavil sem tobakarico pred se, dal si prinesti čibuk in kavo ter hlinil se, da se prav kakor paša ne brigam za nič, kar se godi okrog mene.

Nasproti na nizkem zidu sedela sta dva razcapana askerja. Motreč te cape in to umazanost, mora človek obžalovati državo, ki ima tako redno vojsko. Opanke raztrgane, dokolenice luknjasté, hlače luknjaste, gole prsi, na glavi umazan turban, okrog boka pas brez bodalc, ki je bil morda pred leti svetel, na pasu kartuš, poleg tega postavi samo kost in kožo — to je slika onih dveh askerjev (turških vojakov.)

Učenci naj se oglase vsaj dva dni pred šolskim začetkom v podkovski šoli na spodnjih Poljanah.

Ker je po slovenskih deželah še zmerom premalo v podkovstvu izučenih kovačev in zdravnikov kopitnih bolezni, pa tudi premalo izurjenih oglednikov živinskih in mesovnih, zatorej naj bi skrbela županstva, da do bode vsaka občina vsaj po enega dobrega kovača in živinskega in mesovnega oglednika.

Ivan Murnik,
predsednik c. kr. kmetijske družbe kranjske.

Dr. Karol vitez Bleiweis Trsteniški,
začasni vodja podkovske šole.

Naznanilo.

Skušnje na tukajšnji podkovski šoli se bodo vršile dne 27. in 28. decembra t.l., in sicer: 28. decembra skušnja iz podkovstva za kovače, kateri niso obiskovali podkovske šole, 29. decembra pa za učence podkovske šole iz podkovstva in ogledovanja klavne živine in mesa. Kovači, kateri hočejo delati to skušnjo, naj se oglase pri podpisanim vodstvu do 15. dne decembra t.l.

Vodstvo podkovske šole v Ljubljani
dne 3 novembra 1897.

Dr. Karol vitez Bleiweis Trsteniški.

Poučni in zabavni del.

Kako sem izpovedoval Turke.

Češki spisal J. Holeček.
(Konec.)

„Nečuveno! Koliko bi moglo biti takih svojeglavcev: petdeset?“

„A, brate, več.“

„Morda sto?“

„A, brate, še več.“

„Ali čez tisoč jih ne more biti?“

No veš, brate, deset tisoč jih je: ali ne pravi tega nikomur — ako Boga znadeš! Veš, časniki bi izvedeli —“

Kaj si misliš o meni! Komu naj bi to pravil? Ali kaj je vam to: deset tisoč Vlahov! Zmastite jih, kakor nič.“

„To je lahko reči, brate, ali Kara Dagh (Črnogora)!“

„Kaj, ali Kara Dagh zopet ne dá miru?“

„Ne dá, brate in pomaga Vlahom“.

„No, to vas ne skrbí! Kaj je proti vam ubogi Kara Dagh? Koliko mož more Kara Dagh poslati Vlahom na pomoč?“

Mnogo, brate! Kara Dagh je naš din dušmanin (zaklet sovražnik).

„Ali teh petdeset Črnogorcev vi v žlici vode utepite.“

„Brate, več jih je!“

„Sto?“

„Več, brate!“

„Ti se šališ z menoj!“

„Dina mi (pri moji veri), dina mi, deset tisoč jih je?“

„Tega bi si ne bil mislil! Ali to vam je vendar malenkost. V Stambulu imate carja, ki vam ne da lasu skriviti. Car ima novce, in kjer dá Kara Dagh lahko dinar, tam dá car zlatnik.“

„Ni, brate, tako, kakor misliš. Carja so oskubli jahuije (židje), in on tudi nima.“

„Pa si pomagajte drugače; vzemite Vlahu.“

„Vzeli bi, ali ni kaj. Vlah tudi ničesa nima, kar je pa imel, odgnal je v gore.“

„Tedaj planete nad-nje v gore, pobijete jih in jim vzamete.“

Lahko je govoriti, brate, ali Vlahi so prokleti; ne dadé se.“

„Kaj mi vedno to govorиш! Ako bi bili junaki, bili bi okrog Trebinja.“

„Saj so brate: povsodi jih je, kakor peska.“

„Ne morem ti verjeti; učeraj sem slišal, da ste premogli Vlahi pri Bilku — in kako premogli! Pet sto jih je padlo, ti pa se delaš, kakor da bi se bal.“

„Dina mi, brate, slabo si slišal. Vlahi so samo stirje padli, a naših je pobitih, da je groza.“

„Tebe je gotovo kdo nalagal. Kaj-ne, da nisi bil sam tam?“

„Bil sem, brate, in s temi-le očmi sem vse videl. Vlah nas je iznenadil, jedenkrat je ustrelil in takoj potem je planil na nas z golimi noži v rokah in sekal, kakor je mogel. Uteči ni bilo kam, kajti vršilo se je v dolini, in le malo je bilo tako srečnih.“

„To ni nič. Pri tepežu je že tako, jedenkrat udarišti mene, drugikrat jaz tebe. Saj jim jo že še zasolite Najvažnejše je pa to, da ne pridejo Vlahi do vašega taina (živeža) in džebana (streliva). Vi si lahko kupite, oni si ne morejo.“

„Saj so nam že vse pobrali, brate.“

„Kje pa?“

„Tam.“

„Pri Bilku?“

„Tam.“

„Aj! Ali gotovo niste imeli mnogo tainu s seboj? Samo toliko, kolikor ste za jeden dan potrebovali — kaj-ne da?“

„Več, brate!“

„Ali ste torej hotel taboriti?“

„Hoteli smo tain peljati v Bilek, tam trpe lakoto.“

„Mislim, da posadka v Bilku ne more biti mnobrojna, in zato gotovo niste vozili mnogo tain seboj.“

„Peljali smo 250 tovorov.“

„In vse to so vzeli Vlahi?“

„Vlahi in Kara-Dagh.“

„Kaj počnô zdaj ubožci v Bilku?“

„Pomrjejo brate“.

„Vendar ne od lakote? Ali je ondu tudi kaj ranjencev?“

„Tudi ranjenci so tam.“

„Morebiti kakih pet.“

„Več, brate. Sto.“

„Kaj na tem, ako so ranjeni! Edžimi (zdravniki) jih ozdravijo in znova se bodo bili.“

„Zdravnikov ni, brate.“

„Čemu jih torej iz Trebinja ne pošljete?“

„Tudi v Trebinji ni zdravnikov.“

„Kaj torej delate, ako kdo oboli?“

„Mremo.“

„Nič ni bilo slišati, da bi bili v Trebinji umirali.“

„Umiram, brate; ali kadar umre asker, proglaši se, da je umrla žena, ki je že davno mrtva in pozabljena, da bi tega Vlahi ne izvedeli.“

„Ali nezgoda pri Bilku mi neče v glavo. Gotovo vas je bilo jako malo.“

„Tri tabore nas je bilo, in četrti je šel za nami.“

„In koliko vas je vendar padlo?“

„Dosej se ne ve, ker se še vsi živi niso povrnili.“

„Mislim, da vas je kdo izdal.“

„Izdal nas je, brate.“

„Gotovo že visi ta izdajalec!“

„Ne visi in ne bode.“

„Tega mu vendar ne prizanesete?“

„On se sam ne obesi in mi ga ne moremo.“

„Zopet te ne razumem. Čemu ga ne morete?“

„Previsoko je do njegovega vrata. Sam Nedžib paša je.“

„Nedžib paša? Čul sem, da je Madjar.“

„Madjar je hujši kakor žid.“

„Ali bi še pila, brate?“

„Hvala; ne bodeva pila.“

„Morda jutri?“

„Jutri morda.“

„Torej za danes na svidanje!“

„Na svidanje.“ —

Tako sem izpovedoval Turke.

Novice.

— Osebne vesti. Deželnovladni svetnik dr. Friderik Keesbacher je stopil v pokoj. — Pristav glavne tobačne tovarne ljubljanske Moric Topolansky je imenovan tovarniškim tajnikom. — Dež odbornik goriški dr. Henrik Tuma je bil c. kr. sodni pristav a je zdaj prostovoljno izstopil iz državne službe in se posvetil advokaturi. — Petindvajsetletnico svojega službovanja je dne 7. t. m. praznoval v Idriji ondotni duhovnik g. Franc Omušič.

— Imenovanja v učiteljstvu. Učitelja g. Fran Kovač v Zatičini m. g. Fran Wresitz v Ribnem sta imenovana voditeljema na istih mestih. Imenovani so nadalje: gospč. Angela Divjak v Šreklijevcu za Zatično, gospč. Franica Pogačnik v Cerkljah za Ribno, gosp. Teodor Čampa v Zagorju v D. M. v Polju, gospč. Marija Šešarek v Dobrovi za Vače in g. Fran Čuk na Ostrožnem brdu za Senožeče.

— Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani so od 15. oktobra do 5. novembra poslali: Podružnica v Slovenskem Gradeu 12 gld. 66 kr. — Č. g. J. Menhart, kapelan ormoški, 3 gld. 5 kr., nabrane na trgovci g. dr. Omulca na Litmerku.

— G. dr. A. Mihalič v Ljutomeru iz nabiralnika v kavarni pri g. Seršenu 7 gld. 60 kr. — C. g. Jos. Černko, župnik v Vuhredu, 25 gld., nainreč 16 gld. 58 kr. udnine, 5 gld. 42 kr. iz nabiralnika v Marenbergu in od vesele družbe pri Sv. Ožbaltu 3 gld. — Slavna posojilnica v Žužemberku 10 gld.

— Po g. Amaliji Drufovski ženska podružnica v Gorici 100 gld. — G. Eg. Jeglič na Selu pri Lescah iz nabiralnika 2 gld. 48 kr. — Podružnica pri Sv. Ivanu pri Trstu po g. Ant. Trobecu 100 gld. — G. Francika Šmid na Gašteju pri Kranju iz nabiralnika 5 gld. — Moška podružnica v Celju 1 gld. 30 kr., katere so zložili „durakisti in marjašči“ pri Lemežu v Celju. — Slovenski častnik nabral v veseli družbi 2 gld. 23 kr. — Izgledno delavna šentjakobsko trnovska ženska podružnica v Ljubljani 647 gld. 79 kr. — Prisrčna zahvala vsem dobrotnikom! — Za lepo Vrhovnikovo knjižico „O stolnici Vodnikovih Lublanskih Novic“ je družba prejela lepo svoto 336 gld. 48 kr. Bog živi tudi te podpiratelje naše mladine, katerih imena se o prilikri razglase, in blagosrčnega gospoda pisatelja knjige!

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda.

— Mestna hranilnica v Radovljici. V mesecu oktobru 1897 je 100 strank uložilo 20844 gld. 19 kr., 68 strank uzdignilo 10609 gld. 2 kr., 17 strankam se je izplačalo posojil 12010 glg., stanje ulog 308786 gld. 85 kr., denarni promet 77624 gld. 79 kr.

— Krščansko-socijalno železničarsko društvo v Ljubljani se je ustanovilo dne 31. oktobra. Predsednikom je bil izvoljen uradnik drž. železnic J. Wenig.

— Idrijski Sokol. V nedeljo dne 31. oktobra je bilo v Idriji ustanovljeno novo sokolsko društvo „Idrijski Sokol“. Naj bo najmlajši Sokol vedno navdušen nositelj slovanske sokolske ideje.

— Vinorejska šola v Mariboru je praznovala te dni 25 letnico svojega obstanka. Zavod je pač namenjen slovenskemu kmetu, a koristil mu in čisto nič, ker je v njem vse izključno nemško.

— Slovansko pevsko društvo na Dunaji, kateremu je sedaj predsednik naš rojak prof. dr. M. Murko, je na svojem zadnjem občnem zboru izvolilo svojega pevovodjo M. Hubada častnim članom.

— Podporno društvo za slovenske visokošolce v Gradcu se je ustanovilo in izvolilo predsednikom prof. dr. G. Kreka. Naj bi slovensko občinstvo to prepotrebo društvo izdatno podpiralo.

— Poitično društvo „Edinost“ v Trstu je preredils v nedeljo na Prosek shod, kateri se sijajno obnesel. Na shodu je govoril odvetnik dr. Gregorin.

— Politično in gospodarsko društvo za Notranjsko se je ustanovilo v nedeljo dne 31. oktobra v Postojni. Društvo hoče hoditi neko srednjo pot.

— Čebelarski shod, kateri je sklical kmetijska družba, se je vršil v Ljubljani 8. novembra. Storili so se primerni koraki proti silno razširjajoči se gnili zaledi in sklenilo se je tudi, ustanoviti dež. čebelarsko društvo. Kranjska dežela je bila gledo čebelarstva nekdaj prva, zdaj pa je skoraj zadnja.

— „Slovenski Gospodar“, gotovo dobro katoliški list, je pred kratkim ostro pokaral slovenske župnike na Spodnjem Štajerskem, ker uradujejo izključno nemški, dasi jim slovenskega uradovanja živa duša ne more braniti.

— Skladni koledar za leto 1898 Ravnokar je izšel edini slovenski skladni koledar za leto 1898. Dobiti je pri